

Szakmai beszámoló

a Budapesti Történeti Múzeum, Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár
105109/00545 azonosítójú, A2030/N7316 adatlap számú pályázatához

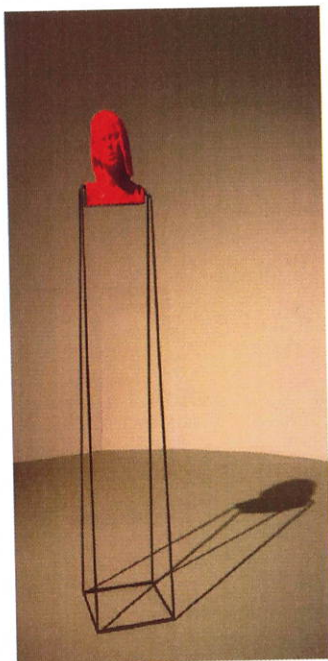
A múzeumok számára, kortárs képzőművészet vásárlása céljára, a Képzőművészet Kollégiuma kiírta pályázaton elnyert 2.500.000 forint támogatásból Eperjesi Ágnes: *Pátosz és kritika*, 2019, továbbá Türk Péter: *Tömeghiány, fényhiány*, 1976 című műveket tudtuk megvásárolni.

1.

Eperjesi Ágnes: *Pátosz és kritika*, 2019,

3D nyomtatás, vasállvány, ed. 1/3 + 1AP

Ltsz.: KM.2023.147.1.

Eperjesi Ágnes grafikus, fotóművész, 1991-ben végzett a Magyar Iparművészeti Főiskola vizuális kommunikáció és tipográfia szakán. Eperjesi művészi praxisában médiumelméleti kérdéseket, valamint a médiumhasználat társadalmi következményeit vizsgálja. Érdeklődése középpontjában a társadalmi lét meghatározó hatalmi kontextusai állnak. Alkotói attitűdjére jellemző, hogy témáit egyszerre érzékenyen, ám

szinte tudományos módszerességgel közelít meg. Munkássága során a fotográfiával való kísérletezés mellett több társadalmilag és politikailag érzékeny, performatív jellegű projektet valósított meg. Eperjesi Ágnes: *Pátosz és kritika* című szobra 2019-ben készült.

A megvásárolt büszt a művész 2018-ban, a Magyar Nemzeti Galériában megvalósult művészettörténeti, társadalmi és nemi szerepek kérdéseit felvető, *Érezze megtiszteltetésnek* című performanszának anyagi manifesztációja. Az akció során Eperjesi Pauer Gyula Molnár Csilláról, az 1985-ös budapesti szépségverseny nyerteséről készült Magyarország szépe című szobrát "öltöztette fel". Pauer a díjazottakról gipsz testlenyomatokat vett dokumentációs célból. A bronzszobor, ami a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményébe került, a gipszminta alapján a győztes Molnár Csilla tragikus halála után évekkel később, 1996-ban készült el. Eperjesi műve arra tett kísérletet, hogy aktuális kritikai szempontok mentén vizsgálja meg a meztelen fiatal női testet ábrázoló szobor keletkezésének kontextusát. Az ezzel foglalkozó 2019-ben, a Fészek Galériában bemutatott fotóanyag és szobor, Eperjesi a kifutókat (a szépség-reklám- film- és divatipart), valamint a politikai hatalmi reprezentációt szimbolizáló királynői palástként is értelmezhető vörös textíliát helyezett a szoborra, melyre az ÉREZZE MEGTISZTELTETÉSNEK felirat betűit rögzítette, így adva új olvasatot a műnek. A fotódokumentáció jelentősége, hogy a performansz nem publikusan zajlott, a projekt csak 2019-ben a Fészek Művészklubban rendezett kiállítás keretei között kapott nagyobb nyilvánosságot. Erre a kiállításra készült a *Pátosz és kritika* című szobor, amely Molnár Csilla piros 3D nyomtatással készült büsztjét ábrázolja, amely Pauer szobrának másolata, azonban a szobor eredeti kontextusát átértelmezve egy vázszerű állványon került elhelyezésre, amely helyettesíti a testet, annak hiányát érezteti, és kiemeli a fiatal lány portéját.

A *Pátosz és kritika* című szobor a Fővárosi Képtár gyűjteményben található azon csoportjába illeszkedik, mely a body art és a performativitás kérdésköreit érinti. Jelentős szempont a koncepció művészettörténeti kánont kritika alá vonó szándéka. A Pauer által készített szoborra adott reflexió felveti a male-gaze, a férfi művész és női modell hatalmi viszonyának, illetve a női test vizuális művészetekben történő kizsákmányolásának kérdését is.

A Fővárosi Képtár a Balatonfüreden megvalósult, 2023. januárjában zárt kiállítása a Képtár 20-21. századi gyűjteményének kiemelkedő alkotásait prezentálta. A koncepció szerint a kiállításban gyűjtéstörténeti reflexióként helyet kaptak olyan női művészek

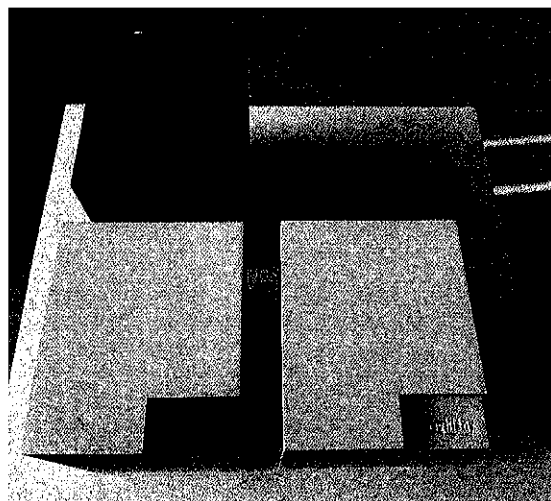
alkotásai is, melyek kritikai attitűdöt képviseltek, így Eperjesi Ágnes *Érezze megtiszteltetésnek* című fotója, illetve a hozzá tartozó szobor is ott volt látható a nagyközönség számára. Ezen felül a BTM Vármúzeumban 2024. június 6-án megnyitott *A főváros képtára – Művek és történetek* című időszaki kiállításán 2025. február 2-ig most is megtekintheti a nagyközönség.

2.

Türk Péter: *Tömeghiány, fényhiány*, 1976 (3 részes)

fa, műgyanta alapú festék, 20x20x20 cm egyenként

Ltsz.: KM.2024.6.1-3.

Türk Péter a 60-as években indultó neoavantgárd nemzedék tagja. Munkássága során kezdetben az egész és rész kapcsolata, valamint az ellentétek közti átmenet foglalkoztatta. A 70-es évek elején geometrikus műveket alkotott, azonban később egyre inkább a konceptuális művészet felé fordult, érdeklődését a vizuális szemantikai-logikai gondolkodásmód jellemezte, valamint ekkor kezdett el a fotózással kísérletezni. A 70-es évek elején részt vett a Galántai György által rendezett balatonboglári kápolnatárlaton. Művészetében jelentős szerepet töltött be a látvány destruktivitásának, majd re-konstruálásának vizsgálata, valamint a négyzetes hálóval felbontott „alapképekkel” való foglalkozás, melyeket a térbe is kiterjesztett. Ezen kívül nagy jelentőséggel bírt munkásságában a rész és az egész kérdéskörének vizsgálata is Türk ebbe a korszakába tartozik a megvásárolni kívánt *Tömeghiány, fényhiány* című 1976-ban készült konceptuális objekt is. Munkáját egyrészt a szigorú, szemiotikai, analitikus

gondolkodás jellemzi, másrészt a jel és a jelentés fogalmi "játéka" érhető rajta tetten. A mű illeszkedik a Fővárosi Képtár gyűjteményébe, hiszen Türk pályatársaitól; Baranyai Andrásról, Erdély Miklósról, Galántai Györgyről, Hencze Tamásról, Jovánovics Györgyről, Lakner Lászlóról, Konkoly Gyuláról, Maurer Dóráról, és Pauer Gyuláról is van már műtárgy a gyűjteményben. Türk Péter 70-es években készült grafikáihoz, valamint rajzaihoz kiválóan illeszkedik e megvásárolt mű a Képtárban. Így a *Tömeghiány, fényhiány* megvásárlásával a 60-as, 70-években készült neoavantgárd művek egysége vált teljesebbé a gyűjteményben. A művet a 2024. év végén megnyitásra tervezett „Gyarápodunk” kiállítás sorozat második részében tervezzük bemutatni.

Budapest, 2024. június 25.

Molnárné Aczél Eszter

Fővárosi Képtár/Kiscelli Múzeum, H-1037 Budapest, Kiscelli u. 108. tel.:36/1/3887-817
fax: 36/1/3687-917
e-mail: fovarosi_keptar@mail.btm.hu <http://www.fovarosikeptar.hu>